

Byvandring på Gisslingö 12 augusti 2023.

Efter några pausår med byvandringar var det dax igen och denna gång till norra skärgårdens pärla Gisslingö.

Ett förväntansfullt gäng med intresserade åkte med Roslagsevents båt Gladan med kapten Robban vid rodet.

På Gisslingö togs vi emot på Ångbåtsbryggan av våra värdar Åke Lindelöw och Eva Lindelöw-Sjöo.

Efter en kortare vandring samlades vi i Evas trädgård för en mycket ingående, detaljerad och intressant beskrivning av ön. Vi var 33 st deltagare som lyssnade till Eva och Åkes historia från Gisslingö.

Varför heter den Gisslingö? Ja något oklart, men den troligaste förklaringen och som Åke förespråkade är att namnet kommer från ordet Gässling, dvs. gäss (gås i pluralis). Ön har bakåt i tiden hört till Lidö och verkar ha varit en slätterö. Några torpare slog sig ner på ön och på 1600 talet fanns det 4 torp, man fick åka till Lidö för att göra dagsverken på herrgården mot att man fick disponera marken på Gisslingö. Det sägs att torparna på Gisslingö fullgjorde sin dagsverksplikt med att leverera fisk (mest strömming) till Lidö Gård. Under rysshärjningarna 1719 plundrades torpen men brändes troligtvis inte ner.

1879 flyttade Karl-Erik Pettersson från Tjockö till Gisslingö (han var son till tjocköprofilen Öhrnberg, som man kan läsa om i Rådmansböckerna).

K-E bodde 40 år på Gisslingö och han förvandlade allt, rev allt gammalt och byggde nytt, bedrev jordbruk med 2 oxar, många bostadshus byggdes och 1911 öppnades ett pensionat i det då stora 3-våningshuset med tillhörande glasverandor.

Många av dåtidens "kändisar" gästade pensionatet bl.a. Karl-Ewert, John Bauer och Natan Söderblom.

Pensionatsverksamheten blev inte så långvarig, 1917 blev det barnkoloni "solkolonien", för ett 30-tal barn från Stockholm som fick komma ut i den friska och soliga skärgårdsnaturen.

1919 sålde K-E Gisslingö, och med hustru Anna flyttade han in till Stockholm.

Från 1919 och framöver avlöste olika ägare varandra fram till 1937 då Eva och Åkes morfar Einar Wahlström köpte ön.

Under kriget från 1939-45 "belägrade" militären hela ön, som har ett strategiskt läge i Havssvalget. Efter kriget arrenderades ön ut till estniska flyktingar som brukade jorden fram till 1961. Många på Rådmansö minns Otto och Olga Sörmus som bodde på Björnboet i södra Refsnäs.

Sedan har barn och barnbarn till Einar Wahlström bott och bor kvar i de flesta fastigheter på ön.

Som avslutning tog Åke och Eva oss med på en vandring i naturreservatet för att spana efter en "botanisk sensation" i form av en mycket liten buske som enligt Åke var en Dvärgbjörk, mycket ovanlig på dessa breddgrader. Enda förekomsten i Roslagen är här på Gisslingö.

Gisslingö Naturreservat är på 100 ha och bildades 2015, med syfte att bevara gammal opåverkad skärgårdsskog.

Åke med sensationen Dvärgbjörken , i mossan strax framför Åkes knän!

Dagen avslutades med att "Event-Robban tog oss tillbaka till Refsnäs brygga efter en trevlig, fin och uppskattad Gisslingö-dag!

TACK ÅKE och EVA.

Vid pennan Gunnar L